

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

1. ŘÍJNA 2009 ROČNÍK III. ČÍSLO 40

TOMÁŠ POLÁK SPLNIL DĚTSKÉ PŘÁNÍ LÉČBA ŠACHEM

Velmistr Polák si zahrál s malým Vládou.

Šestiletý Vladimír, pacient brněnské onkologie, toužil po tom zahrát si šachy s velmistrem. Jeho přání naplnil velmistr Tomáš Polák, který umožnil malému Vládovi a jeho blízkým strávit krásné odpoledne podle přání nemocného. Sám svou aktivitu okomentoval skromně: „Obětoval jsem přece jen pár hodin svého času.“ U vážných nemocí je ale důležitá pacientova psychická odolnost, která napomáhá uzdravení fyzickému. A právě šachy se v nemocnici ukazují jako vhodná varianta toho, jak dítě upoutané na lůžko zabavit. Výjimečné setkání potvrdilo možnosti šachu jako aktivity, do které se může zapojit téměř každý. Pacienty udržuje v psychické pohodě a pomáhá v důležitém kontaktu se zdravými. Občanské sdružení Moje přání, které má za cíl plnit přání vážně nemocným dětem, registrovalo přání malého pacienta zahrát si s šachovým velmistrem.

Pokračování na straně 16

KNÍŽNÍ ROZHOVOR S VELMISTREM KAVÁLKEM

Lubomír Kaválek

Spisovatel Jan Novák dokončuje knižní rozhovor s legendárním česko-americkým velmistrem Lubomírem Kaválkem. Ukázka připravované knihy vyjde v říjnové čísle časopisu Xantypa a úryvek je již na internetu (www.xantypa.cz). Velmistr mimo jiné vzpomíná na dobu svého dětství, kdy jeho otec emigroval a matka ho dala do dětského domova. Šachy se naučil od doktora Kudrnáče v hospodě U Habrů v Hronově, kam jezdil k babičce na prázdniny. Pílovali tehdy královský gambit. Ostrý útok na soupeřova krále či nebojácné putování vlastním králem proti soupeřovým figurám už navždy zůstalo

v Kaváلكově stylu. Jan Novák je mimo jiné znám jako autor knihy Zatím dobrý či dokumentárního filmu o disidentských časech prvního polistopadového prezidenta Občan Havel jede na dovolenou.

UMĚLECKÉ ŠACHY VYSTAVENY NA TRAFALGAR SQUARE

Pokud náhodou míříte do Londýna, můžete si zahrát s těmito originálními figurkami.

Socha admirála Nelsona, postavená na jednom z nejrušnějších londýnských míst, známém Trafalgar Square, byla v uplynulém týdnu svědkem hezké šachové exhibice.

Pokračování na straně 2

ZÁPAS KASPAROV-KARPOV

LEGENDY SE ZNOVU UTKALY

Souboj dvou velkých postav minulosti, Anatolije Karpova a Garriho Kasparova, ukázal, jak moc současný šach postrádá mimořádné osobnosti. Zápasy Borise Spasského s Bobby Fischerem, Anatolije Karpova s Viktorom Korčným a následně s Garri Kasparovem zvedaly ze židli státisíce fanoušků a naprosto přirozeně a bez bulvárních důvodů dostaly královskou hru na přední stránky světových médií.

Pokračování na straně 12

Karpov a Kasparov po příjezdu do Valencie.

V rámci „Londýnského festivalu designu“ zde vystavil španělský designér Jaime Hayon téměř dva metry vysokou keramickou šachovou soupravu, stojící na skleněné šachovnici. Ta je částečně inspirována právě bitvou u Trafalgaru, v níž britské loďstvo porazilo v poslední velké bitvě plachetnic španělsko-francouzskou válečnou flotilu. Autor chtěl designem figur také připomenout některé typické londýnské budovy. Návštěvníci Trafalgar Square si tak po několik dnů mohli vyzkoušet své šachové umění a zahrát si partii za neobvyklých podmínek. „Ta myšlenka, že Londýňané, a nejenom oni, mohou přijít do centra města a projít se lesem vytvořeným z mého díla, případně si zahrát šachy, se mi velice líbí,“ říká autor. Jednotliví hráči při partiích sedí na trůnech, ze kterých mohou přehlédnout celou šachovnici. U figur jsou připraveni manipulanti, kteří tahy provádí. Výsledky partií sledují zástupci britské šachové federace, kteří mají pro nejlepšího hráče nachystanu odměnu.

KARPOV KRITIZUJE ILJUMŽINOVA

Kirsan Iljumžinov

„Iljumžinov prakticky zlikvidoval vážnost titulu mistra světa,“ soudí Anatolij Karpov. Ruský šachista to uvedl v rozhovoru pro ruskou verzi časopisu Newsweek. Iljumžinovův problém je podle ruského velmistra v tom, že současný prezident FIDE sice šachy hraje, ale vůbec neproniknul do jejich hloubky. Stejně je to podle Anatolije Karpova s jeho okolím. Současnou FIDE tak podle něho řídí šachoví amatéři. „Dříve bylo nemyslitelné uskutečnit jakékoli reformy bez schválení aktuálního mistra světa,“ vzpomíná legendární šachista. „Teď ale rozhoduje o všem Iljumžinov a je v jeho zájmu, aby byla vážnost titulu mistrovství světa co možná nejnižší a mistr světa mu nemohl do jeho rozhodování zasahovat. Nakonec na to mistr světa ani nemá čas. Vždyť mistrovství světa

se hraje každý rok!“ Za své poslední skutečné nástupce na mistrovském trůnu pak Anatolij Jevgeněvič považuje Kasparova a Kramnika. „Všechno ostatní je jenom nepovedený šachový cirkus.“

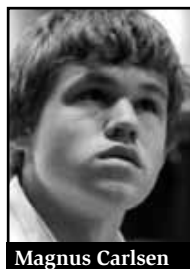
SHORT PORAZIL JEFIMENKA

Nigel Short

Anglický velmistr Nigel Short (2706) potvrdil dobrou formu, která jej v posledním roce provází, když zvítězil v zápase hraném v ukrajinském Mučakově nad domácím velmistrem Zacharem Jefimenkem (2654) 3,5:2,5.

HVĚZDNÝ TURNAJ V NANJINGU

Magnus Carlsen

Za účasti Veselina Topalova (2813), Magnuse Carlse (2772), Pétera Léka (2762), Tejmura Radžabova (2757), Dmitrije Jakovenka (2742) a nejlepšího domácího hráče, Číňana Wang Yue (2736), byl v Nanjingu zahájen druhý ročník superturnaje zařazeného do série Grand Slam. Dvojkolový turnaj se honosí obdivuhodným průměrným ratingem 2764 bodů a končí 9. října. Do turnaje nejlépe vykročil Nor Magnus Carlsen, který ve Skotské porazil Léka. Zřejmě vidíme výsledky jeho tréninku s Kasparovem. Oficiální stránky turnaje: www.chess-pearlpring.com

AMBICIÓZNÍ ÁZERBÁJDŽÁN

Š. Mamedjarov

„Věřím, že včleněním našeho družstva do blížícího se mistrovství světa získá tato soutěž na zajímavosti. Věřím, že se můžeme stát mistry světa,“ soudí o vyhlídkách svého týmu velmistr Šachrijar Mamedjarov. Jedním z hlavních trumfů jeho celku by kromě nesporných šachových kvalit Tejmura Radžabova, Vugara Gašimova a dalších členů ázerbájdžánské sborné mělo být angažování

viceprezidenta FIDE Zuraba Azmajparašviliho do funkce kapitána celku. „Podle mého názoru budeme s jeho příchodem ještě silnější než v minulosti,“ říká velmistr Mamedjarov. Ten zároveň přiznává, že vztahy v jejich reprezentaci nejsou bezproblémové. Věřící, že právě v tomto ohledu by Azmajparašviliho zkušenosti mohly citelně pomoci.

USA BEZ KAMSKÉHO

Gata Kamsky

Velmistr Gata Kamsky nebude na lednovém mistrovství světa družstev reprezentovat Spojené státy. „Rozhodli jsme se dát šanci mladým americkým šachistům, aby se mohli na mezinárodní scéně náležitě otkat,“ vysvětluje svou neúčast na mistrovství nedávný soupeř Veselina Topalova v zápase o právo vyzvat mistra světa Višiho Ánanda. Idea vynechat mistrovství pochází od samotného Kamského. „Sám jsem to naší federaci navrhnul. Mistrovství světa nemá takovou váhu jako olympiáda a mladí potřebují získat s podobnými soutěžemi praxi, proto jsem se rozhodl nehrát.“

CHORVATSKÁ LIGA

Naši reprezentanti si vedou výborně v zápolení o chorvatský titul v soutěžích družstev. David Navara (2692) hrající společně se Zbyňkem Hráčkem (2606) za celek Osijeku, získal v sedmi kolech čtyři a půl bodu a s performance 2779 je druhým

Partie Navara-Zufic skončila rychlou pohromou černého, jehož dáma nenašla uprostřed šachovnice ani jediné pole záchrany. [18.Sf1 Db4 19.Sd6 Db6 20.Ja4 Dd8 21.e7 Dd7 22.Jbc5 Df5 23.exf8D+ Sxf8 24.Ve5] (převzato z NŠS).

nejúspěšnějším hráčem turnaje za moldavským velmistrem Viktorem Bologanem (2688), jehož performance aktuálně dosahuje hvězdných 2887 bodů. Třetím nejúspěšnějším hráčem podle předvedeného výkonu je za celek Záhřebu hrající Sergej Movsesjan (2711), který za pět bodů ze sedmi partií dosáhl úrovně 2758 bodů. Zbyněk Hráček získal v sedmi kolech čtyři body. V ženské kategorii se daří i IM Evě Repkové (2439), která v barvách Poletu Busevec získala pět bodů ze sedmi. Kompletní výsledky jsou k dispozici na adrese: chess-results.com

BOJ O ZÁPAS ÁNAND - TOPALOV

Viši Ánand

Veselin Topalov

Jak jsme avizovali dříve, bulharští pořadatelé předložili FIDE oficiální dokumenty pro konkurz na pořádání zápasu o titul mistra světa mezi Viším Ánandem a Veselinem Topalovem. Pravděpodobnost, že Bulhaři uspějí, však není velká. Obhájce titulu, velmistr Ánand, jen těžko poskytne svému soupeři výhodu domácího prostředí. Ve hře o pořadatelství zápasu navíc není Bulharsko samo. „Aktuálně existují další dvě oficiální nabídky,“ přiznává šéf bulharských pořadatelů Živko Ginčev. První pochází ze Singapur, druhá je turecká. Nabídky je ještě možno podávat do 30. září, vítězná by měla být známa 9. října.

BRŇANÉ VLÁDNOU MORAVĚ

Družstvo Durasu Brno ve složení Bronislav Vymazal (2325), FM Nalkan Vyskočil (2350), Petr Skácelík (2278) a Martin Tajovský (2188) zvítězilo v otevřeném přeboru Moravy v bleskovém šachu družstev. Ve dvadvacetikolovém turnaji, hodnoceném olympijským systémem, získali Brňané 61,5 bodu. Druhá příčka patřila hráčům ŠK RP Zlín, hrajícím v sestavě FM Cyril Ponižil (2311), Jakub Roubalík (2261), Martin Šenkýř

(2157) a Michal Král (2135). Bronz brali favorité turnaje ze Starého Města, v jejichž barvách bojovali IM Pavel Zpěvák (2387), IM Jan Sosna (2420), FM František Vrána (2289) a Jaroslav Sháněl (2140). Nejúspěšnějším hráčem turnaje byl Jan Šimčík (1794) z Hluku, který uhrál devatenáct a půl bodu. O půl bodu horší výsledek měl kroměřížský Martin Beil (2204), o další bod zpět skončili Rudolf Kaminský (2113) z Havířova a Martin Nový (2196) z ŠK64 Brno. Kompletní výsledky turnaje, kterého se zúčastnilo jedenapadesát čtyřčlenných družstev, jsou k dispozici zde: chess-results.com

FEJFARŮV MEMORIÁL KOŘISTÍ PLÁTA

Vojtěch Plát

Mezinárodní mistr Vojtěch Plát (2375) zvítězil v dalším z domácích víkendových turnajů. V neděli se radoval z prvního místa na třiatřicátém ročníku Fejfarova memoriálu, pořádaném v Novém Boru. V patnácti turnajových kolech získal hráč Třince třináct a půl bodu a díky lepšímu pomocnému hodnocení předstihl IM Pavla Jirovského (2342) ze Sokola Kolín. Bronzový Petr Kučera (2162) z domácího 1. Novoborského ŠK získal o dva a půl bodu méně. Kompletní výsledky turnaje jsou zde: chess-results.com

MEMORIÁL ČEŇKA HONSY

Šachisté pořádajícího oddílu 2222 ŠK Polabiny dominovali druhému turnaji nového ročníku série GP ČR v rapid šachu, který se v sobotu odehrál v Pardubicích. První příčku v devítikolovém turnaji obsadil FM Michal Novotný (2308), který svým soupeřům povolil jednu remízu. Druhá příčka patřila IM Martinu Petrovi (2487), na nejnižší ze stupínek vítězů vystoupil FM Jaroslav Mojžíš (2256). Nejlepším „nepolabinským“ šachistou byl Tomáš Trhal (2077) z Vysokého Mýta. Konečné výsledky turnaje, ve kterém zapolilo sedmdesát šest šachistů, jsou k dispozici na chess-results.com

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

**CHCETE DOSTÁVAT
ŠACHOVÝ TÝDENÍK
KAŽDÝ ČTVRTEK
ZDARMA DO SVÉ
E-MAILOVÉ SCHRÁNKY?**

**STAČÍ SE
ZAREGISTROVAT NA
www.praguechess.cz**

**VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ
PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST**

J A N S T A
K O S T K A
— & —
S P O L .

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol.
svým klientům garantuje nejvyšší odbornou a profesionální úroveň
poskytovaných právních služeb.

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol. patří mezi přední renomované advokátní kanceláře působící na českém advokátním trhu, která poskytuje svým klientům právní služby ve všech oblastech českého práva a práva Evropské unie, přičemž se zejména specializuje na oblast práva obchodních společností, práva veřejnoprávního sektoru a veřejných zakázek, práva nemovitostí, smluvní agendy, arbitráže, soudních sporů a vymáhání pohledávek.

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol. , Těšnov 1059/1, 110 00 Praha 1, Česká republika
tel. : (+420) 221 875 402-9 • fax: (+420) 221 875 401 • kancelar@jansta-kostka. cz • www. jansta-kostka. cz

IGOR ŠTOHL JUBILUJÍCÍ

„Veža gé sedem! Veža gé sedem! Končím zo šachom! Končím zo šachom!“ To byla slova, která mě před mnoha lety upozornila na Igora Štohla. Hráli jsme tehdy společně na turnaji nejlepších československých kadetů v Bratislavě a Igor patřil společně s Pavlem Blatným k jeho hlavním favoritům.

Výše uvedené vášnivě pronesené věty mě v přestávce mezi dvěma koly přímo přitáhly k prvnímu stolu, kde favorit turnaje se svým soupeřem analyzoval právě skončenou bitvu. Pronikavé oči nevěřičně zíraly na okamžitě vyhrávající tah věží, který černými hrající Slovák při partii nezaznamenal a byl na něj upozorněn soupeřem až po skončení bitvy. Věž se tehdy na pole g7 nedostala, ale budoucí velmistr našťastí se šachem neskončil. Turnaj vyhrál, poté ještě mnoho dalších. Tahle historka mi vytanula na mysli u příležitosti 45. narozenin mého vrstevníka Igora Štohla.

„Šachy ma naučila hrať moja mama, keď som ako 10ročný dostal pod vianočný stromček svoju prvú súpravu,“ vzpomíná velmistr Štohl na svůj první kontakt s královskou hrou. „Boli to klasické a kedysi veľmi populárne československé magnetické šachy, ale hlavným bonusom bola kniha ‚Šachista začátečník‘ od Loumy a Zmatlíka,“ dodává. Zejména šachové diagramy a notace jej prý tak nadchly, že bleskurychle nahradily tehdejší zájmy – zeměpis a astronomii. „Hoci ten detský údiv a fascinácia sú už dávno preč, hlbší záujem pretrváva – veď šachy hrám dodnes,“ říká s úsměvem slovenský reprezentant a autor mnoha úspěšných šachových knih.

V rodině Štohlových měla k šachovnicí a dění na ni vždy nejblíže Igorova matka. „Po nástupe do svojho prvého zamestnania v Piešťanoch

párkrát zašla do miestneho klubu a myslím, že odohrala aj pár súťažných partii. ‚Šachista začátečník‘, spomínaný vyššie, bola vlastne pôvodne jej kniha.“ Kromě matky budoucího velmistra hráli šachy také její bratři.

Mladý Igor Štohl, foto z roku 1976.

„Jej bratia tiež vedeli hrať a u babky na dedine mali doma aj archaické drevené šachy. O akejsi tradícii však hovoriť nemožno, sporadické zápolenia nikdy neprekročili rodinný kruh. Môj otec šachy nehral a naučil sa pravidlá až neskôr, pod vplyvom mojich prvých úspechov,“ dodává slovenský reprezentant.

První šachové kroky udělal oslavenec v bratislavském Slovanu, kde vedl skupinové tréninky mládeže tehdejší mistr Ján Šefc. Podle Igorových slov byli na jeho trénincích vítáni prakticky všichni zájemci. „Dostal som sa tam na doporučenie našej susedy Boženy Slugeňovej, svojho času aj majsterky Bratislavy žien,“ říká Igor Štohl o svém prvním trenérovi. „Maestro sa ma opýtal na názov akéhosi otvorenia, ktorý som vedel (vďaka Loumovi a Zmatlíkovi!), a odvtedy som chodieval do klubu.“ Zmíněná kontrolní otázka byla z pohledu

mistra plně na místě, protože mladý návštěvník byl věkově přece jenom jinde než zbytek mládežnického auditoria. „Ostatní poslucháči boli minimálne o 4-5 rokov starší,“ vysvětluje velmistr Štohl, který si dodnes tréninky s mistrem Šefcem chválí. „Daly veľmi zdravé základy vo všetkých oblastiach šachu – a nielen základy! Navštevoval som ich od úrovne začiatočníka až zhruba dovedty, kým som v roce 1979 nezískal titul kandidáta majstra.“ Individuálně se ale Ján Šefc mladému Igorovi Štohlovi nevěnoval. Rychle však rozpoznal Igorův potenciál a rád odpovídal na dotazy svého žáka. V bližší spolupráci jim později zabránil příslušné úřady. „Keď som neskôr začiatkom osemdesiatych rokov reprezentoval Československo na juniorských súťažiach, snažili sme sa, aby ma doprevádzal ako tréner či sekundant. Telovýchova však na šachu šetrila. Dnes síce nie sme v pravidelnom kontakte, ale napríklad v roku 2003 mi prišiel zagratulovať na svadbu. Maestro je inteligentný, priamočiary a zásadový človek s jemným humorom (čoskoro bude mať 85 rokov). Hoci tieto vlastnosti niekedy môžu byť v dnešnej dobe častého triumfu tuposti vnímané aj negatívne, uňho mi vždy imponovali,“ končí vzpomínání na svého prvního významného učitele velmistr Štohl.

Později se o výchovu slovenského talentu začal starat velmistr Lubomír Ftáčnik, který měl na Štohlův rozvoj velmi pozitivní vliv. „Naša spolupráca začala niekedy okolo roku 1981, keď som vyhral juniorske majstrovstvá Československa,“ vypráví Igor o období, kdy se začal postupně propracovávat do československé šachové špičky. „Luboš ma zjednodušene povedané uviedol do sveta dospelého profesionálneho šachu. Vďaka nemu

som pochopil význam konzistentného repertoáru otvorení a práce s ním, ako aj nutnosti zdokonaľiť sa v ďalších oblastiach, ako sú technika pozíčnej hry, prepočet variant a podobne. Ľubo bol vždy veľmi pracovitý, na ňom som jasne videl, aké je dôležité samoštúdium: šachu sa treba venovať individuálne, aj keď sa nikto nepozera a nekontroluje nás,“ říká s úsměvom slovenský reprezentant, ktorý ovšem s Lubomírom Ftáčnikom veľkou podobnosť nevidí. „Napriek našej spolupráci ma však asi nikto nepovažuje za nejakú kópiu Ftáčnika, dnes je už dlhšie zjavné, že naše chápanie šachu aj štýly sa od seba dosť líšia.“

Rok po získaní domáciho juniorského titulu se tehdy osmnáctiletý Igor Štohl stává juniorským vicemistrem Evropy. „Vtedy boli juniorské majstrovstvá sveta a Európy v jedinej kategórii do 20 rokov. Takzvané kadetské súťaže (do 16 rokov) sa uskutočňovali sporadicky a dievčatá mali svoje zriedkavé podujatia úplne inde,“ říká s nadsázkou a pochopiteľným smutným úsměvom slovenský šachista. „Konkurencia bola však silná, všetci z mojich juniorských konkurentov a zároveň kolegov sú dnes minimálne renomovaní veľmajstri. Víťazom sa vtedy stal Andrej Sokolov, ďalej spomeniem Nigela Shorta, Joela Benjamina, Curta Hansena, Valerie Salova, Hjartarssona, Milosa...“ Práve pri srovnání se současnými přebornickými akcemi je vel mistr Štohl mírně kritický. „Dnes samozrejme vyzerajú juniorske súťaže inak, vďaka nezmyselne vysokému počtu vekových kategórii sa stali najmä mlynčekom na peniaze, ktoré FIDE a neškrupulózni organizátori vytlacia predovšetkým z rodičov detí,“ říká na účet v dnešní době obvyklých, leč kategoriemi přesytených mládežnických mistrovství. „Iste, v dnešnej urýchlenej dobe je talentov veľa a sú aj vďaka pokroku techniky čoraz mladší. Avšak tí skutočne perspektívni

po zisku jedného titulu do XY rokov smerujú rýchlo medzi dospelých a svoje ambície realizujú mimo celého tohto cirkusu.“ Igora Štohla jsem se zeptal i na jeho názor na budoucnost šachu. „To je veľmi ťažká otázka, o ktorej by sa dal napísať dlhý samostatný článok,“ odpovídá Igor a pokračuje: „Dnes sa šach vyprofiloval, zrejme aj trochu na škodu veci, jednoznačne ako šport, ale v tomto smere má veľmi tvrdú konkurenciu mnohých iných divácky a žiaľ aj sponzorsky atraktívnych a tým aj lepšie organizovaných a zabezpečených odvetví.“ V současnosti šachu nenahrává ani nepřilíš radostná celosvětová ekonomická a finanční situace. „V čase krízy idú prostriedky inde ako do športu, keď postupne príde konjunktúra, tak v šachu sa prejaviť až oneskorene – vtedy už vlastne dozrieva, či priamo nastáva nová kríza... Aby som to zhrnul jednou vetou – pod dnešným vedením, sledujúcim najmä

vlastné zisťné, či politické ciele, nemá šach reálnu šancu dostať sa na globálnej úrovni zo spomínaného nešťastného cyklu a získať aspoň takú prestíž, akú mal povedzme pred 30 rokmi.“

Při bilancování části kariéry nelze pochopitelně pominout největší úspěchy a nejlepší partie, které bilancující vel mistr doposud sehrál. Považuje za ně zmíněné mistrovství Evropy juniorů, nebo třeba vítězství v Dortmundu v roce 1992? „U mňa to bude tradične nejaký úspešný turnaj či iné podujatie. V Brne 1994 som napríklad vyhral celkom peknú partiu s Petrom Hábo, ale celkovo som v turnaji delil posledné miesto a najradšej by som ho vymazal z análov. Nebudem tu spisovať nejaký zoznam umiestnení, navyše niečo už aj bolo spomenuté. Môj najlepší turnajový výkon sa viaže k Vinkovci 1995, 8,5 z 11 znamenalo víťazstvo pred piatimi veľmajstrami s náskokom 1,5 boda a performance

na hranici 2700.“ Ke svým úspěchům počítá Štohl pochopitelně také řádku titulů v soutěžích družstev. Je vícenásobným mistrem nejen Slovenska a České republiky, ale také Maďarska a Rakouska. „V poslednej dobe najúspešnejšia sezóna bola 2005/6, keď všetky ‚moje‘ kluby vyhrali, či postúpili do vyšších súťaží.“ Pravdepodobne najvíce emotívnym ale podľa oslavence bylo vítězství v české lize v roce 1998 v dresu Olomouce. „V poslednom kole sme hrali s priamym konkurentom v Ostrave, bojovalo sa veľmi tvrdo a po prvej kontrole skončili len tri partie. Prehrávali sme 2:1, ale potom sa behom pár minút zápas otočil a mali sme zlato.“

V súčasnosti se velmistr Štohl věnuje převážně soutěžím družstev. „U mňa dnes samotné hranie predstavuje predovšetkým ligová sezóna doma a u blízkych susedov zhruba od októbra do apríla. Hoci toto leto som hral dva individuálne turnaje v Pardubicích a Prievidzi, ani nie tak hra ako neslávne výsledky mi jasne naznačili, že by sa malo jednať skôr o výnimku,“ říká až příliš sebekriticky slovenský reprezentant. „Pritom nejde ani tak o to, že čo mám radšej. Súťaže družstiev predstavujú určitú ekonomickú istotu, pričom už jednoducho nemám energiu, a prirodine ani veľmi chuť, naháňať sa

z turnaja na turnaj. Navyše ligy tým, že sú aj menej časovo náročné ako turnaje, mi ponechávajú viac priestoru na iné šachové aktivity.“

Igora Štohla jsem se zeptal i na jeho šachové vzory. „O akomsi vzore ťažko hovoriť, skôr prevažoval taký pragmatický prístup. Vždy som rád študoval monografie veľkých šachistov a verím tomu, že mi rozšírili šachové obzory. Výraznejšie to platí napríklad o Fischerovi či Aljechinovi, neskôr o Rubinsteinovi, Keresovi, Karpovovi.“ A práve láska k šachovým knihám a tvorbe veľkých šachistů minulosti a súčasnosti vedla slovenského hráča k tomu, že se sám

stal jejich autorem. „O šachu som písal už od maturity – najprv to boli rubriky do novin, neskôr komentáre do šachových časopisov a od toho je ku knihám a CD či DVD už len jeden malý a logický krôčik,“ vysvetľuje Igor Štohl. Zároveň priznáva, že samotné hranie by mu jako šachovému profesionálovi jednoduše nestačilo. „Dôvody však nie sú len finančné, predsa len okomentovať aj desiatky partii stojí menej síl a nervov, ako zohrať jediný turnaj. To však neznamená, že svoje literárno-šachové výtvary flákam,“ dodáva se smíchem. „Práve naopak. Čokoľvek, čo napíšem o šachu, mi trvá niekedy aj podstatne dlhšie, ako pôvodne plánujem.“

Šachové knihy byly fenoménem zlatého věku královské hry vyznačujícího se velkými zápasy individualit v poslední čtvrtině dvacátého století. Mají ale v přípravě šachisty své místo i dnes, kdy světu vládne křemíkové zázraky a „dévédéčka“ napěchovaná databázemi? „Ja ako milovník kníh nielen šachových by som samozrejme odpovedal ano – ak si mám vybrať, či budem listovať v knihe, alebo pozeráť na monitor, jasne víťazí to prvé,“ říká rezolutně Štohl. S nadsázkou dodáva, že slovo multimédia pokladá spíše za nadávku. „Podľa mojich skúseností práve takzvané multimedialne počítače ma najmenej poslúchajú.“

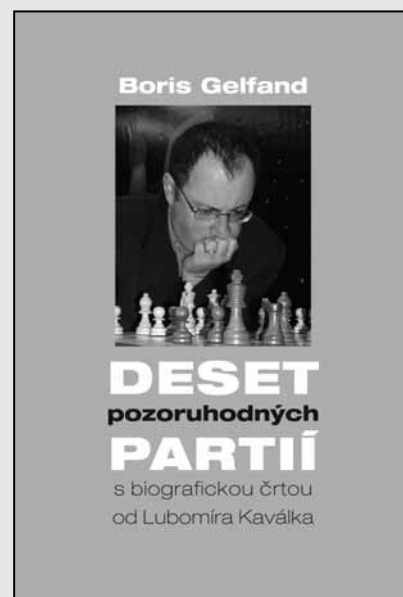
BORIS GELFAND: DESET POZORUHODNÝCH PARTIÍ

vydala Pražská šachová společnost, Praha 2006

Knihu deseti podrobně komentovaných partií izraelsko-běloruského šachisty Borise Gelfanda, doplněnou o krásný portrét tohoto hráče od velmistra Lubomíra Kaválka, si můžete objednat na dobírku na adrese:

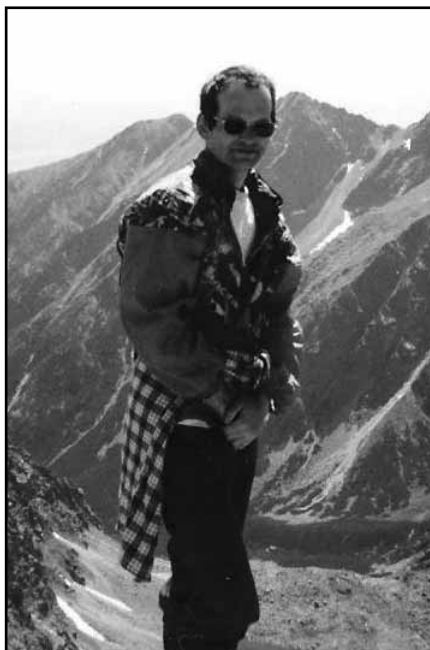
PRAZSKA.SACHOVA@GMAIL.COM

Cena: 148 Kč plus poštovné

Ale mladšia generácia má na to pochopiteľne iný názor a je fakt, že šachy sú práve ideálne pre javy, o ktorých sa nám relatívne nedávno mohlo len zdať – online prenosy, komentáre, či tréningy a podobne.“ Na internete sa sice informácie dajú nájsť mnohým rýchlejšie, ale jejich kvalita a spoľahlivosť je již vecí zcela jinou. „Knižnicu ako celok sa preto vyhodíť nechystám, ale niektoré staršie ročníky časopisov, ako treba týždenníky spred 30 a viac rokov už do koša putovali...”

Štohlava šachová knihovna číta něco mezi čtyřmi a pěti sty knih, z nichž velkou většinu minimálně jednou či dvakrát přečetl či prostudoval. „Dodnes spravidla neprejde deň, aby som aspoň jednu z nich neotvoril. Keď už inde nie, tak aspoň večer pred spaním, alebo tam, kde všetci chodievame pešo. Milujem ich všetky a veľmi ma mrzí, keď mi niekto požičanú knihu nevráti,“ lituje Igor niekoľko ztracených šachových knih. „Ak už naozaj mám menovať jednu jedinú, tak My 60 memorable games od Fischera. Tej som sa venoval koncom sedemdesiatych rokov tak usilovne, že to skoro neprežila. Skvelé komentáre vynikajúceho šachistu!“ vzpomína Igor Štohl. Za pozornosť stojí ale i knihy ze Štohlavy dílny. Ať už jsou to vybrané partie Garriho Kasparova nebo sbírka partií, vydaná v roce 2001 pod názvem Instructive Modern Chess Masterpieces. Právě tato kniha byla ve Spojených státech zvolena za šachovou „Knihu roku“. „Základom Instructive Modern Chess Masterpieces sú partie, ktoré boli uverejnené v ČS. šachu v rubrike Partia mesiaca. Kniha je vlastne zbierkou podrobne okomentovaných 50 výkonov súčasných veľmajstrov z obdobia 1993-2000,“ popisuje veľmistr Štohl svou úspěšnou publikaci. „Pritom som sa snažil dostať sa čo najbližšie k objektívnej pravde, často s veľkým nasadením aj dlho do noci. Pôvodné glosy z časopisu, ktoré museli rešpektovať priestorové aj časové obmedzenia, akými sú uzávierky, som dôkladne

I veľmistr si musí občas vyčistiť hlavu, třeba výletem na Rysy.

prepracoval, pričom som už mal možnosť čerpať aj s iných prameňov, najmä komentárov samotných hráčov. Najprv som si myslel, že to bude viacmenej hračka na úrovni prekladu textu do angličtiny plus niečo málo navyše, ale snaha o perfekcionizmus z toho urobila robotu na celý rok.“ Kniha měla hned po svém vydání velmi dobré recenze, což zřejmě pozitivně zapůsobilo na americké porotce. „Aby som bol aktuálny – od jara 2009 je na trhu už aj rozšírené druhé vydanie, ktoré má o 130 strán viac a obsahuje 12 nových partii, poopravené sú aj niektoré chybičky z pôvodného textu.“

Zda bude v rodině Štohlových šachová tradice pokračovat prozatím není zcela jasné.

„Moje dve dcérky, poznajú ich čitateľa ŠachInfo z mojich testov hádania ľahov, majú teraz skoro šesť a vyše štyri roky a zatiaľ ani jedna neprejavila o šach hlbší záujem,“ říká slovenský veľmistr a dodáva: „Nanajvýš staršia Slávka dokáže postaviť figúrky do základného postavenia. Keď sa to v budúcnosti zmení, určite ich rád podporím, ale nijako ich k tomu nútiť nebudem. Zatiaľ teda trénujem iných záujemcov...“

Ale dost bylo šachu, zajímá mě, jaký je šachový veľmistr a spisovatel v soukromí. „Pokiaľ ide

o individuálnu činnosť, tak najmä čítam knihy. Mám rád najmä dobré detektívky, ale najdem si čas aj na serióznejšiu literatúru. Snažím sa športovať (bicykel, beh, plávanie, občas lyže), aj keď telo už tak neposlúcha. Ale už vyše šesť rokov nie som sám a samozrejme veľa času strávim aj spoločne mojimi dievčatami pri rôznych rodinných aktivitách. Vďaka vám, Silvia, Slávka a Karolínka!“

Skromnost, se kterou veľmistr Štohl odpovídal na otázky Šachového týdeníku, se promítá i do poslední a již tradiční otázky ohledně cílů a snů do budoucna. „Nič mimoriadne, vzletné a veľké ma nenapadá. Keďže založením som bol vždy skôr realista, či vlastne pesimista(!?), tuším, že hoci v šachu ešte zrejme niečo dosiahnem, prudký výkonnostný skok vpred to už asi nebude... Moje priania sú tak skôr menšie a skromnejšie, pričom sa upierajú najmä k mojej rodine a životu s ňou.“

Přejeme za redakci i za všechny čtenáře Šachového týdeníku veľmistru Štohlvi, aby se mu jeho přání v budoucnosti naplnila.

IGOR ŠTOHL (2560) - LUDGER KEITLINGHAUS (2440)

Anglická hra [A10]

Praha 1992

Komentuje: GM Igor Štohl

Obligátnou odpoveďou na otázku o najlepšej partii je samozrejme: „Ešte som ju nezohral...“ To je pravdaže možné aj v mojom prípade, hoci v poslednom čase štartujem v turnajoch len zriedka. Ale predsa len väčšina z nás dokáže veľmi dobre rozlíšiť vydarené výkony od tých súbojov, v ktorých sme celý bod vydreli, či prípadne výhru doslova „utrpeli“. K tým prvým rozhodne patrí aj nasledujúca partia, na ktorú mám navyše príjemné spomienky aj z toho dôvodu, že mi priniesla titul veľmajstra. Povinnosť vyhrať často zväzuje ruky, v tomto prípade ma však skôr pozitívne inšpirovala.

1.Jf3 f5 2.c4 V tom čase hlavnou zbraňou môjho súpera bola výstavba Stonewall. Prave preto biely pešiak ostáva zatiaľ na d2 – čierne nekontroluje pole e4 a kamená stena je tak oveľa menej atraktívna. Podobnému postupu musel Keitlinghaus čeliť už skôr v tom istom turnaji, po 2.g3 Jf6 3.Sg2 e6 4.0-0 Se7 5.b3 0-0 6.Sb2 a5 7.c4 Jc6 8.Jc3 d5 9.e3 Sd7 10.Vc1 h6 11.d3 Se8 12.a3 Sh5 13.Je2 g5?! 14.Dc2 Dd7 15.Dc3 získal biely citeľnú prevahu, Razuvajev-Keitlinghaus, Praha 1992.

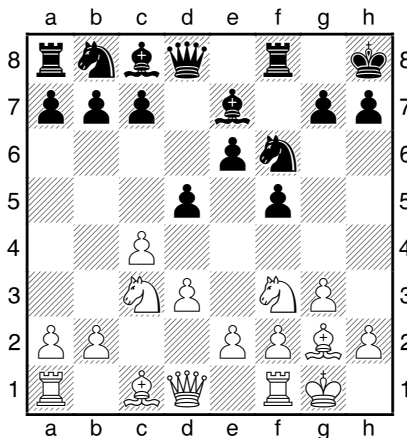
2...Jf6 3.g3 e6 4.Sg2 Se7 Ja som mal predsa len trochu iné úmysly ako Razuvajev, v ideálnej podobe by vyšli po naivnom 4...d5 5.0-0 Sd6 6.Jc3 0-0 7.d3 c6 8.e4! a centrum čierneho je pod veľkým tlakom.

5.0-0 0-0 6.Jc3 Priamočiare pokračovanie, ale ešte stále šlo aj zdržanlivejšie 6.b3 podľa horevedeného vzoru.

6...d5 Súper je dôsledný, možný prechod do variantu 6...d6 7.d4 ho nezaujímá.

7.d3 Pripravuje priamy útok na kamennú stenu, ale nasledovniahodným vzorom je aj 7.cxd5!? exd5 8.e3 Kh8 9.b3 Jc6 10.Sb2 Se6 11.Je2 Sg8 12.d3 Dd7 13.a3 Sd6 14.Dc2 Vae8 15.b4 Jg4 16.Jed4 Jce5 17.Vac1 c6 18.Sc3 s príjemnejšou hrou bieleho, Kasparov-Short, Paríž 1991.

7.d3 Kh8 Ketilinghausovi sa táto pozícia už vyskytla v minulosti, po nie príliš podarenom 7...Jc6 8.cxd5 exd5 (8...Jxd5 9.Sd2 vedie k výhodnej verzii anglickej) 9.Sg5 h6 (9...Kh8!?) 10.Sxf6 Sxf6 11.Db3 Je7 12.e4 Sxc3 13.bxc3 Kh7 14.exd5 Jxd5 15.d4 Se6 16.c4 biely obsadil centrum a mal jasne navrch, Hertneck-Keitlinghaus, Bundesliga 1991. Útok kráľa môže byť užitočnejší ako štandardné 7...c6, po 8.e4!? fxe4 9.dxe4 dxc4 10.De2 b5 11.Vd1 má biely výbornú kompenzáciu v duchu katalána.

8.e4 Energické pokračovanie, ktoré principiálne nadväzuje na predchádzajúci ťah.

8... d4 Teraz po 8...fxe4 9.dxe4 dxc4 10.Da4 biely hneď získa materiál späť a lepšia pešiaková štruktúra (izolovaný pe6) mu dá trvalú prevahu.

9.Je2 9.Jb5 fxe4 10.dxe4 c5 11.Sf4 Jc6 mi nepripadalo príliš jasné, preto jazdec ide radšej do centra.

9.Je2 fxe4?! Pozičný ústupok, správne 9...Jc6 10.Sf4!? (10.exf5 e5!? nie je veľmi jasné, teraz nestojí Je2 ideálne.) 10...fxe4 (Po 10...Jh5 11.exf5 stojí biely o niečo lepšie.) 11.dxe4 Jg4 vedie ku komplikovanej hre.

10.dxe4 c5 10...Jxe4?! 11.Jexd4! (11.Jfxd4 Jxf2!? 12.Vxf2 Vxf2 13.Kxf2 e5 je nepresvedčivé) je slabšie, biely má výhodu bez akéhokoľvek rizika.

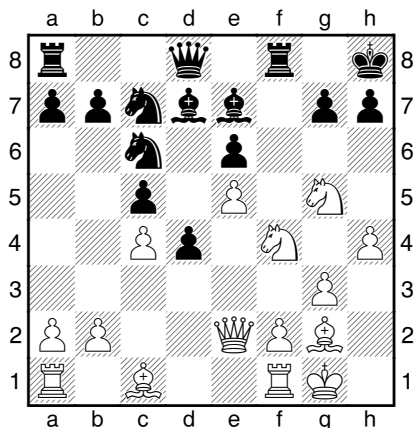
11.e5 Je8 Po 11...Jfd7 12.Jf4 Jb6 13.b3 môže biely realizovať po-

dobný plán ako v partii, navyše čierny jazdec na b6 nestojí dobre.

12.Jf4 Kráľovské krídlo čierneho je oslabené a biely má dobré šance rozvinúť tu silnú iniciatívu. Krytý voľný pešiak v centre popri tom hrá len okrajovú úlohu.

12...Jc6 13.h4 Jc7 14.De2 Biely sa nemusí ponahľať. Nikam nevedie 14.Jg5?! Sxg5 (14...Jxe5? viazne na 15.Jxh7!) 15.hxg5 Jxe5 16.Dh5 Vf5.

14... Sd7 15.Jg5! Teraz však Dh5 už vážne hrozí.

15...Sxg5 Čierny sa pochopiteľne chce zbaviť aspoň jedného z jazdcov, čo otravujú jeho kráľa. Po 15... Vf5 má biely príjemný výber medzi jednoduchým 16.Jd3!? a 16. Se4 Sxg5 17.hxg5 Vxe5 (17...Vxg5 18.Jd3) 18.Jd3 s výhodou v oboch prípadoch.

16.hxg5 De8? Prehráva 16...Dxg5? 17.Jxe6, ale miesto ťahu v texte bolo podstatne úpornejšie 16...g6. Čierny má viac šancí odolávať súperovmu náporu, hoci napr. po 17. Se4 s ideou Jd3, f4 a Jf2-g4-f6 je výhoda bieleho nesporná. Teraz však prejde od obliehania k priamemu útoku.

17.g6 h6 Možno mal čierny kusnúť do kyslého jablka a skúsiť radšej 17...hxg6 18.Se4 Vf5!? (18...Jxe5? 19.Jxg6+! Jxg6 20.Dh5+ prehráva okamžite.)

18.Jd3 Dôležité preskupenie síl. Po 18.Dh5? má čierny 18...Vf5 a 18. Se4 sa mi nezдалo príliš jasné kvôli 18...Jxe5!? 19.Sxb7 Vb8 20.Dxe5 Vxb7. Počítač síce po 21.Dd6! s nejasnými ľudskými pocitmi nesúhlasí, ale človek sa vo výhodnej pozícii radšej vyhne komplikáciám,

spojeným so zmenou charakteru boja.

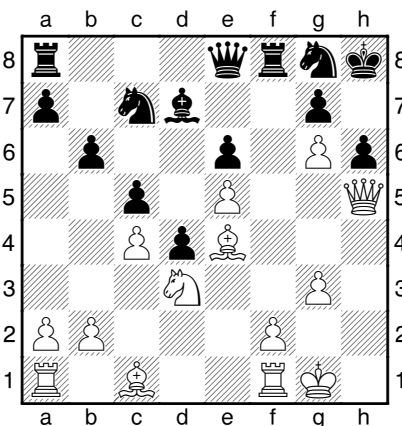
18... b6 18...Dxg6 19.Jxc5 Sc8 síce zabezpečí kráľa, ale po 20.b3 slabý d-pešiak čoskoro padne a čierne sa k žiadnej účinnej protihre nedostane.

19.Se4 Je7! Doterajší priebeh partie ma naplňal optimizmom, ale Keitlinghaus si nemieni ľahnúť na zem a umrieť (rozumej počkať na Dh5 a g4-g5). Čierny napadá pg6 a pripravuje protihru, spojenú so Sc6. Nastal kritický moment, kde sa treba vážne zamyslieť.

20.Dh5 20.Sxa8 Dxa8 dáva čiernemu kompenzáciu a slušnú protihru, pričom osud partie ostáva neistý. Hodiny tikali, do kontroly mi ostávalo už len asi 15 minút, ale nakoniec sa mi podarilo nájsť správne riešenie.

20...Jg8 Ešte najlepšia obrana, po 20...Kg8 vychádza 21.Sxh6 gxh6 22.Dxh6. Nestačí ani 20...Vf5 21.Dh1 Sc6 (21...Jxg6 22.g4 Vf8 23.Sxh6 a útok prerazí) 22.Sxh6 Kg8 23.Sxg7 Dxg6 24.Sxc6 Jxc6

25.Dxc6 Dxg7 26.Kg2 s privyhraťou pozíciou bieleho.

21.Dh1!! A to je pointa! Cieľom zdanlivo paradoxného ústupu je kontrolou poľa c6 zosilíť efekt pripravovaného postupu g4-g5, po 21.g4? Sc6 s ideou 22.Sxc6 Dxc6 23.g5 Df3 by sa karta zrazu obrátila. To, že si vážim a s nehou spomínam práve na takýto v podstate profylaktický manéver (plus fakt, že počas mojej kariéry mi súper i asi obetovali viac materiálu, ako ja im), zrejme čosi vypovedá o mojom hernom štýle...

21...Vd8 Rezignácia, súper pochopil, ktorá bije. Jediný jednoduchý

variant, ktorý bolo treba spočítať, je 21...Vc8 22.g4 Ja6 23.g5 Sc6 24.gxh6 gxh6 25.Sxh6 Sxe4 26.Sg7+! s matom. Keďže nestačí ani 21...Vf5 22.g4 Dxg6 23.Dg2 so ziskom celej veže, biely razom stojí na výhru.

22.g4 Ja6 23.g5 Vf5 23...De7 24.gxh6 gxh6 25.Sxh6 Jxh6 26.Dxh6+ Kg8 mat len oddiali, po 27.Kg2 Dg7 28.Dg5 čierny nemá účinnú obranu proti hroziacemu Vh1-h7.

24.Sxf5 exf5 25.Dh5 Df8 Po 25...Je7 26.Jf4 Jg8 27.Jd5 má biely čistú kvalitu a pokračuje v útoku. To platí ale aj po ťahu v texte.

26.gxh6 gxh6 Prehráva forsírovane, ale 26...Jxh6 dáva bielemu na výber medzi 27.Sxh6 a 27.Kg2!?

27.Sg5 Ve8 28.Sf6+ Jxf6 29.exf6 Dxf6 30.Dxh6+ Kg8 31.Vfe1 Aj v tej najlepšej pozícii treba zachovať základnú ostražitosť, po 31.Dh7+ Kf8 32.Dxd7?? Dxg6+ dá čierny večný šach. Teraz má biely kráľ únikové pole f1 a Keitlinghaus už márný odpor prestal baviť.

1-0

Václav Pech

NOVÉ KNIHY PRAŽSKÉ ŠACHOVÉ SPOLEČNOSTI

TICHÝ MAT

ŠACHY V KRESLENÉM HUMORU

61 KRESLENÝCH VTIPIŮ
OD 30 AUTORŮ

CENA: 195 Kč + POŠTOVNÉ

SALO FLOHR

MĚL JSEM BOJOVAT!

Biografie a partie Salo Flohra a výsledky a partie z turnaje, hraného na jeho počest

Štefan Gross, Vítězslav Houška, Jan Kalendovský, Pavel Matocha

cena: 148 Kč + poštovné

KNIHY MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

PAVEL.MATOCHA@GMAIL.COM

PHOENIX-ZEPPELIN KING-SIZE-SERVICE

Kompletní řešení „v jednom“

Nabízíme Vám:

1. Individuální řešení atraktivního financování prostřednictvím CAT Finance: od pronájmu přes financování až po leasing.
2. Smluvní servisní služby „na míru“: od prohlídek přes údržbu až po plné servisní smlouvy.
3. Široké možnosti zajištění a garantování oprav a údržby.
4. Bonusová výbava strojů.
5. Dodávky náhradních dílů po celé ČR do 48 hodin.
6. 12 hodinová pohotovostní služba.
7. Nejlepší pokrytí území sítí poboček se 150 servisními specialisty a 70 mobilními servisními auty.
8. 11 půjčoven strojů The Cat Rental Store.
9. Kvalifikované poradenství pro použití a nasazení strojů.
10. Jedinečná nabídka servisně prověřených použitých strojů.

Phoenix-Zeppelin, spol. s r.o.
Lipová 72, 251 70 Modletice
info@p-z.cz, www.p-z.cz

**PHOENIX
ZEPPELIN**

LEGENDY SE ZNOVU UTKALY

pokračování ze strany 1

Garri Kasparov

Anatolij Karpov

Zda je na vině současný „nesystém“ rozehry o nejvyšší titul šachového světa, ve kterém se vyznají snad jenom činovníci FIDE, nebo údajná mediální neatraktivnost šachu, nechám na úvaze čtenářů. Připomínám jen počáteční nadšení ohledně série Grand Prix FIDE, které rychle přešlo ve zděšení, když se z ní vyklubalo mezinárodně uspořádané otevřené mistrovství bývalého Sovětského svazu. Hlavní média královskou hru spolehlivě přehlížela a ani jeden z kroků FIDE je nevyvedl z klidu. Ten narušily maximálně časté urologické problémy jednoho z účastníků zápasu

o titul. Až znovuobjevení velkých postav zlatého šachového věku dostalo královskou hru na obrazovky, často dokonce jako hlavní sportovní reportáž. Ať už vnímáme zápas Kasparova s Karpovem jakkoli, šachy jsou díky nim opět vidět. O zápase informuje řada prestižních médií, včetně CNN nebo New York Times.

Rivalita dvou velkých „K“ se táhne již od osmdesátých let minulého století, když se tehdy Brežněvovým režimem podporovanému Karpovovi, vrátivšímu do Sovětského svazu titul světového šampiona, objevil nebezpečný soupeř. Mladý Kasparov podle

vlastních slov pocházel z disidentského prostředí; přáteli jeho rodičů byli židovští intelektuálové zpochybňující tehdejší sovětskou propagandu. Jeho častou zábavou byl prý poslech „štvavých vysíláček“ typu Hlasu Ameriky. Snad proto byl od počátku vnímán jako Karpovův protiklad; a mělo tomu tak zůstat na více než pětadvacet let. První vzájemnou partii dvou velkých rivalů byl souboj celku vel mistrů proti výběru mladých pionýrů v roce 1975. Jejím vítězem se nijak překvapivě stal Anatolij Karpov. Od té doby proti sobě Karpov s Kasparovem zasedli celkem stojedenaosmdesátkrát. Skóre je mírně pozitivní pro Kasparova, když v jedenatřiceti partiích svého soupeře porazil a třiadvacetkrát odešel poražen. Zbýlých sto dvacet sedm partií nenašlo vítěze. Jejich prvním zápasem o titul mistra byl moskevský duel z roku 1984. Začátek zápasu dal za pravdu těm, kteří tvrdili, že Kasparov v tomto cyklu ještě nemůže být Karpovovi, nacházejícímu se na vrcholu své šachové dráhy, rovnocenným soupeřem. Po dvacáté sedmé partii byl stav již 5:0 v Karpovův prospěch a nikdo nepochyboval, že

Jeden z nejdůležitějších zápasů šachové historie.

obhajoba titulu je jen otázkou času. Jenže čas Karpova zradil. Místo aby svého soupeře „dorazil“ aktivní hrou, ve které by možná tři partie prohrál, ale pravděpodobně dosáhl kýženého vítězství, začal zápas kouskovat a čekal, že se jeho soupeř pod psychickým tlakem porazí sám. Jak známo, k tomu nedošlo. Garri Kasparov začal trpělivou hrou dotahovat až na 3:5. Poté byl zápas po dnes neuvěřitelných sto padesáti devíti dnech hry prezidentem FIDE přerušen a ukončen bez toho, aby byl vyhlášen vítěz. Tento krok se příliš nezamlouval ani jednomu ze zúčastněných, ale proti rozhodnutí FIDE nebylo odvolání. „Dal jsem mu zadarmo čtyřicet osm šachových lekcí,“ komentoval ukončení zápasu zklamaný Karpov. Oba rivalové se znovu o nejvyšší titul utkali až v září následujícího roku, opět v tehdy sovětském hlavním městě. Za favorita však už byl považován Kasparov, který svou úlohu ve vyrovnaném boji potvrdil. Třetí měření sil Karpova s Kasparovem viděl Londýn a (tehdejší) Leningrad. Bylo to poprvé v historii, kdy dva největší velmistři zkřížili svoje zbraně v boji o titul mimo území Sovětského svazu. Londýnskou úvodní polovinu zápasu tehdy zahájila Margaret Thatcherová a těsně v ní zvítězil mladý obhájce titulu. Po přejezdu do Leningradu Kasparov svůj náskok zvýšil až na 4:1 a opět, pokolikáté už, zápas vypadal rozhodnutý. Anatolij Karpov se však „zakalil“ a podařilo se mu něco nevídaného. Porazil Kasparova

ve třech po sobě jdoucích partiích a srovnal stav zápasu. Ke znovuzískání titulu však potřeboval zápas vyhrát, což se mu nepodařilo. V přemíře snahy svému soupeři podlehl ještě v jedné partii a zápas prohrál těsným skóre 11,5:12,5. Karpov se svými vytrvalými pokusy neuspěl ani v Seville v roce 1987, kde o šanci stát se opět mistrem světa přišel až v poslední partii. Naposledy se Karpov probojoval přes turnaj kandidátů k zápasu se svým velkým sokem v roce 1990, již popáté. Poslední zápas obou gigantů viděl New York a francouzský Lyon. V americké polovině zápasu využil každý ze soupeřů jednou výhodu bílých figur. V Lyonu měl Karpov mírnou iniciativu, ale byl to jeho soupeř, kdo získal první „francouzský“ bod, když svého soupeře přehrál ve více než stotahové partii. Karpov obratem vyrovnal, ale v dalším průběhu dvakrát podlehl a opět se několik partií před koncem ocitl v téměř beznadějně situaci. Jeho výhra v dvacáté třetí partii již byla pouhou labutí písní, která ukončila více než patnáctileté období vyrovnaného souboje dvou šachových geniů.

A právě tuto legendu se letos rozhodli oba velmistři znovu vzkřísit, když se dohodli na tom, že se opět utkají ve všech městech nebo alespoň státech, které byly svědky jejich velkých soubojů. Zopakujme si, že jde o Rusko, Anglii, Španělsko, Spojené státy a Francii. Jako první z tohoto seznamu však paradoxně a k lítosti obou vypadla Moskva, ve které oba hráči

bydlí. „Kasparov bydlí dvacet metrů od mojí maminky a ode mě je to dvacet minut pěšky. Podle moskevských vzdáleností jsme v podstatě sousedé. A najednou máme hrát v Paříži, ve Valencii, Londýně a nikoli v Moskvě?“ stěžuje si Karpov na nezájem místních.

S uskutečněním zápasů v ostatních lokalitách by však neměly být ani za současné ekonomické situace žádné nepřekonatelné problémy, a tak se šachoví nadšenci opět dočkají duelů mezi slavnými ruskými šachisty. Prostředí prvního dějství, španělské Valencie, si před zápasem pochvaloval především Karpov, který rázně odmítal všechny spekulace o šachové formě. „Šachisté ze světa šachu nikdy neodcházejí,“ říká dvánáctý mistr světa. Kasparov podle něho sice již nehraje velké turnaje, ale s figurami je v neustálém kontaktu ať prostřednictvím šachových lekcí, nebo díky exhibičním vystoupením. A Kasparov v uplynulém týdnu prokázal, že ze svého umění neztratil prakticky nic. Anatolije Karpova rozdrtil. „Karpov je dnes pochopitelně již jenom stínem Karpova z osmdesátých let, ale stále je to velice nebezpečný stín,“ řekl na adresu svého odvěkého soupeře Kasparov s tím, že Karpovovy špatné výsledky z poslední doby rozhodně plně nevypovídají o jeho síle. „Má unikátní talent, a když se zkoncentruje, může být velice nebezpečným soupeřem.“

Sulaiman Al-Fahim, sponzor zápasu, je mimo jiné majitelem fotbalového klubu F.C. Portsmouth.

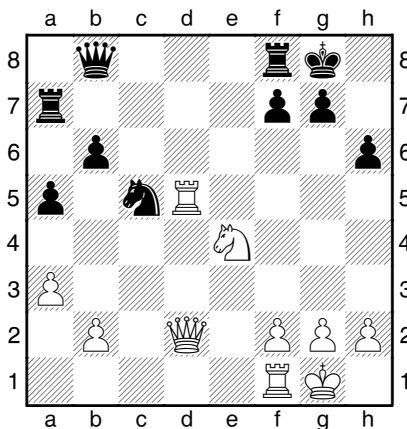
Jako jeden z hlavních zdrojů své přípravy na zápas uvádí Kasparov svou trenérskou práci s Magnusem Carlsenem. „Moje role trenéra mi v přípravě skutečně pomohla. Pochopitelně to neznamená, že bych chtěl uplatnit všechny nové myšlenky, které jsme s Magnusem objevili, ale i ideje druhého řádu se mi budou v zápase určitě hodit.“

Pokud někdo skepticky předpokládal, že zápas bude především šachovou exhibicí a oba hráči předvedou vlašné výkony, byl zcela určitě zklamán. Velmistr Kasparov vtrhnul do úvodních dvou partii jako hurikán a nedovolil svému soupeři udělat ani třicet tahů. Karpovovi se nic nedařilo, ztrácel již v zahájení velké množství času a následně v časové tísní přehlížel i poměrně jednoduché obraty, tak jako ve druhé partii.

GARRI KASPAROV (2812) - ANANTOLIJ KARPOV (2619)

Dámský gambit [D31]
Valencia 2009

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Jc3 Se7 4.cxd5 exd5 5.Sf4 c6 6.Dc2 Sd6 7.Sxd6 Dxd6 8.e3 Je7 9.Sd3 Jd7 10.Jge2 h6 11.0-0 0-0 12.a3 a5 13.Vad1 b6 14.e4 dxe4 15.Jxe4 Db8 16.J2c3 Sa6 17.Sxa6 Vxa6 18.d5 Jxd5 19.Jxd5 cxd5 20.Vxd5 Va7 21.Dd2 Jc5? V horší pozici při nedostatku času se Karpov dopouští hrubé chyby, která partii rychle rozhodne.

22.Jf6+! Definitivně rozbíjí pozici černého krále, který následně zcela zákonitě podlehne útoku bílých těžkých figur.

22...gxh6 Odmítnout nabízený dar Karpov jednoduše nemůže. Důkazem tomu je vynucená varianta začínající tahy 22...Kh8 23.Vh5 a černý nemá proti matové hrozbě Vxh6 obranu.

23.Dxh6 f5 24.Dg5+ Kh8 25.Df6+ Kg8 26.Vxf5 Černý král je bezbranný. Při dostatku času je velice těžké si představit, že by se Karpov mohl do podobné pozice vůbec dostat.

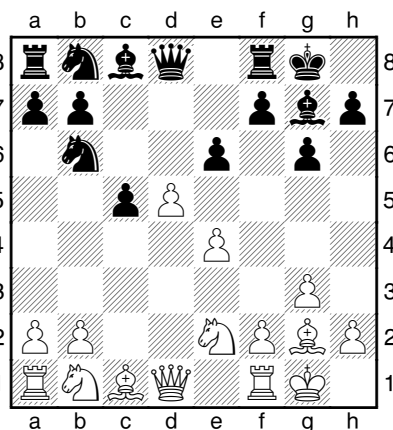
26...Je4 27.Dh4 Ve8 28.Vh5 f5 a černý se vzdal, aniž vyčkal vítězného 29.Vh8+ Kf7 30.Dh7+ Kf6 31.Dh6+ Ke5 (31...Kf7 32.Vh7+ Kg8 33.Dg6+) 32.Vd1 1-0

Do dalšího dne Karpov nastoupil plně odhodlán pokusit se tak jako v minulosti svému soupeři jeho triumf co nejvíce ztížit. Výsledkem jeho snahy byla pravděpodobně nejlepší partie celého zápasu.

ANANTOLIJ KARPOV (2619) - GARRI KASPAROV (2812)

Grunfeldova indická obrana [D72]
Valencia 2009

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.g3 Sg7 4.Sg2 d5 5.cxd5 Jxd5 6.e4 Jb6 7.Je2 c5 8.d5 e6 9.0-0 0-0

10.Jec3 Oproti předchozí partii nový tah. V úvodní partii zápasu postavil Karpov přirozeněji na pole c3 jezdec b1, kterému nyní zachovává možnost vejít do hry přes a3 a následně b5.

10...Ja6 11.a4 exd5 12.exd5 Jb4 13.Se3 Sd4 Nový tah. Dříve se již hrálo pro Kasparovův styl pravděpodobně příliš pasivní 13...Jd7 14.Ja3 s malou výhodou bílého.

Šachový magazín

www.sachinfo.cz
SACHinfo

**8x ročně potěšení
pro každého
šachového fanouška!**

- rozhovory
- teorie
- problémový šach
- korespondenční šach
- komentované partie z nejdůležitějších světových i domácí akcí
- Koncovky
- Hádání tahů
- soutěžní křížovka
- Co-kdy-kde
- a další...
- V každém čísle barevná příloha
- pevná vazba
- minimálně 100 stran

Roční předplatné 580 Kč

VYDÁVÁ:

ŠACHinfo

Ing. Břetislav Modr

pošt. příhr. 3

150 21 Praha 5

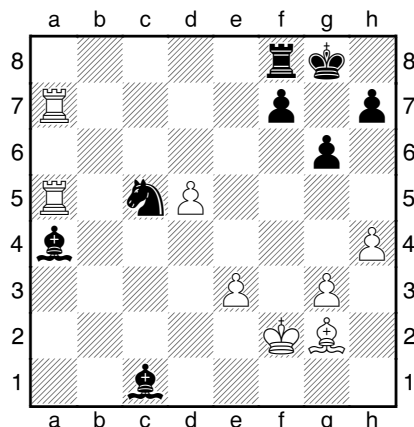
info@sachinfo.cz

www.sachinfo.cz

29.Dc4 Ve1+ 30.Sf1 Vc1 31.Df4 Dxf4
32.gxf4 Sc2 33.Vxa3 Jxd5 34.Va8+
s velkou výhodou.

28...Jd3 29.Va5 Jc5 30.Vba7 Dd4
31.De3 Dxe3 32.fxe3 Sc1 33.Kf2

14.a5 Nešlo pochopitelně 14.Sxd4?
cxd4 15.Dxd4 pro 15...Jc2, ale
do úvahy přichází také tah 14.Ja3!?

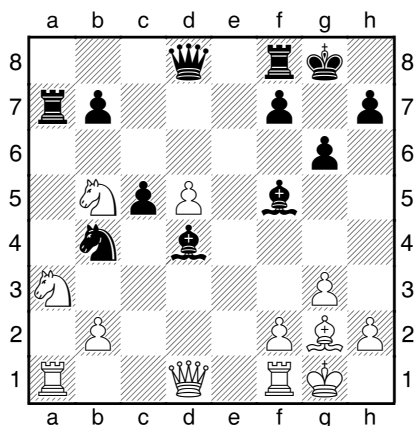
14...Sxe3 Centrální bílý pěšec je ne-
dotknutelný pro 14...J6xd5 15.Sxd4
cxd4 16.Jxd5 Jxd5 17.Dxd4 Jf6
18.Db4 s jasnou výhodou bílého.

15.axb6 Braní na poli b6 je vynu-
ceno, protože na 15.fxe3? má černý
pádný argument v pokračování 15...
Jc4!, které převrací výhodu na jeho
stranu.

15...Sd4 16.bxa7 Po 16.Vxa7? Vb8
17.Ja4 Jxd5 je to černý, kdo tahá
za delší konec.

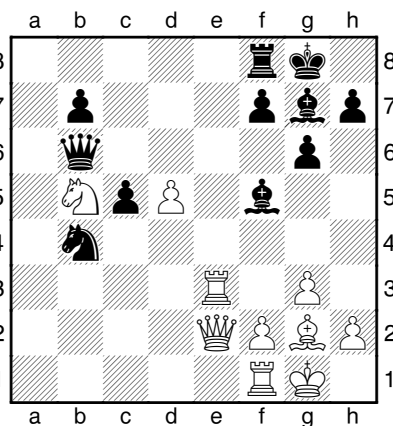
16...Sf5 17.Ja3 Na 17.Jd2 odpoví čer-
ný 17...Sd3 18.d6 (18.Db3!?) 18...
Sxf1 19.Dxf1 se zřetelnou kompen-
zací.

17...Vxa7 18.Jcb5

18...Vxa3! 19.Vxa3 Sxb2 20.Ve3
Db6 Podle IM Notkina nejde oka-
mžitě 20...c4 pro 21.Dd2. Silnější
je 21...Jc2 22.Vf3 Dd7 23.Jc3 Sd3,
i když po 24.Vd1 b5 25.Vxd3 cxd3
26.Dxd3 by měla být bílá pozice
přece jen lepší.

21.De2 Sg7

22.Vd1 Bílý ze zápletek nakonec vy-
chází s určitou výhodou. Jeho volný
centrální pěšec hrozí postupem, za-
tímco kompenzace černého za obě-
tovanou kvalitu není příliš zřejmá.
Kasparovovi se nedostává aktivních
tahů, které by rozjely jeho pěšce
dámského křídla.

22...Sd7 23.Ja3 Sd4 24.Ve7 Bílý by
ještě rád zahrál Ja3-c4 a poté postou-
pil středovým pěšcem. Tomu musí
černý zabránit, ale není jasné, jestli
je to v jeho silách.

24...Sa4 25.Vc1 Df6 26.Vxb7 Sb2?
Chyba, která třináctého mistra světa
stojí partii. Citelně lépe vypadá 26...
Ve8 27.Df3 Sxf2+!, jak kromě on-line
komentátorů partie radí také Fritz.
Po 28.Kxf2 Jd3+ 29.Kg1 Dxf3 30.Sxf3
Jxc1 je výhoda bílého minimální. Zá-
pletky vyvolané černým jdou na ruku
pouze jeho soupeři.

27.Vxc5 Sxa3 28.h4? Ale ani Kar-
pov není s přibývajícím časem zcela
přesný. Mnohem lepší bylo 28.Va5
a po vynuceném 28...Ve8 pokračovat

33...Jd3+? Nakonec je to Kaspar-
rov, kdo nezvládá závěrečnou blic-
ku. Po 33...Ve8 34.e4 Vc8 35.Vxc5
Vxc5 36.Vxa4 Vc2+ 37.Kg1 Sb2 by
partie měla dospět do remízového
přístavu.

34.Ke2 Sc2 35.d6 Ve8 Poslední
šancí černého bylo 35...Jb2, i když
po 36.Vc7 je jeho pozice stále citel-
ně horší.

36.Va8 1-0

Čtvrtá partie však Karpovovy naděje
pohřbila definitivně, když ani napo-
druhé neudržel černé figury. Garri
Kasparov tak vyhrál první část zá-
pasu hranou rapid šachem 3:1. Ani
v osmi partiích hraných tempem pro
bleskový šach se Karpovovi rehabili-
tace nezdařila. Po úvodním vítězství
černými uhrál pouhé dvě remízy bí-
lými. Diváci se tedy nijak dramatické
podívané nedočkali, Kasparovovo ví-
tězství v obou zápasech bylo napro-
sto přesvědčivé. Nepříjemností a skvr-
nou na jinak povedeném zápase byl
oficiální web, který nesnesl ani ta
nejmírnější kritéria. Neustále padají-
cí on-line přenos, jen na několik mi-
nut posledního dne fungující webová
kamera, absence aktuálních výsled-
ků a jakýchkoli fotografií není pro
pořadatele dobrou vizitkou. A tak ne-
zbývá než doufat, že odvetný zápas,
který proběhne v polovině prosince
v Paříži, poskytne šachovým nadšen-
cům ještě lepší podívanou.

Václav Pech

TOMÁŠ POLÁK SPLNIL DĚTSKÉ PŘÁNÍ

LÉČBA ŠACHEM

pokračování ze strany 1

Původně oslovilo rovnou Garriho Kasparova. Ten sice odmítl přijet, ale poslal alespoň podepsanou pohlednici. Poté Moje přání kontaktovalo Pražskou šachovou společnost a požádalo o spolupráci a zprostředkování nabídky českému velmistru. PŠS oslovila velmistra Tomáše Poláka, který ochotně a bez nároku na honorář Vladimírovu přání vyhověl. Jeho přístup velmi ocenila Vladimírova maminka: „V podstatě se ani chvíli nerozhodoval, zkrátka si ten čas našel a přišel jako kamarád. Víte, ono není tak úplně jednoduché vydat se do prostředí malých dětí s tak vážnými chorobami a přitom zaujmout klidný a pohodový postoj. I my rodiče jsme si museli nějakou dobu zvykat. Tomáš Polák se projevil jako pohodový a přitom entuziastický člověk.“

V modrém pokoji onkologického oddělení brněnské dětské nemocnice se velmistr Polák sešel nejen s Vladimírem, ale i jeho devítiletým bratrem Tomášem, jejich maminkou, paní psychologkou a jedním ze zakladatelů nadace Moje přání Gary Edwardsem. „Zážitek to byl velice silný, bylo mi potěšením udělat Vladimírovi a jeho nejbližším radost a zpříjemnit jim Vladimírovu léčbu a pobyt v nemocnici,“ říká Tomáš Polák.

S chlapcem, který v létě prodělal transplantaci kostní dřeně, sehrál

Tomáš Polák hrál sportovně a soupeře vyhrát nenechal, což Vláda ocenil.

Tomáš Polák hned tři kratší partie. Jejich průběh popsal Šachovému týdeníku takto: „Hned v té první hrál Vladimír nejlépe a bojoval srdnatě až do konce. Další souboje již byly trochu ovlivněny jeho únavou a občasnou nepozorností.“ Setkání, které trvalo přes dvě hodiny, bylo podle Tomáše Poláka velmi příjemné. Ve vyhrazeném čase si dokonce zahrál i s Vladimírovým bratrem Tomášem a také s panem Edwardsem, který velmistru houževnatě vzdoroval. Své soupeře velmistr ocenil: „Tomáš je klidný a hloubavý, mohl by proto klidně s vrstevníky zápasit na 64 polích v nějakém šachovém kroužku. Partie s Gary Edwardsem byla závěrečným šachovým akordem celé akce. Musel jsem si dát velký pozor, protože

můj protivník držel deficit pouhého jednoho pěšce až do koncovky.“ Mladí soupeři našeho velmistra byli rádi za to, že je nenechal schválně vyhrávat. Jejich maminka vysvětluje: „Vzal je jako opravdové soupeře, takže kluky dopředu jasná porážka (aby také ne) vcelku nemrzela. Byla to pro ně férová partie a skvělá zkušenost. Jako šachového velmistra si pana Poláka ceníme, ale oslovil nás ještě víc jako člověk se srdcem na pravém místě.“

Jsme rádi, že v případě Vladimíra se snad vše v dobré obrací. A Tomáš Polák? Ten má v otázce dalších aktivit podobného typu jasno: „Pokud bych byl na podobné setkání někdy v budoucnu pozván, se svou účastí rozhodně nebudu váhat.“

Aleš Kubeczka

DOPRAVNÍ STAVBY BRNO, s.r.o.
Trnkova 150, P.O.BOX 69, 628 00 Brno-Líšeň

KALENDÁRIUM

26. 9. - 4. 10. 2009

Žďár nad Sázavou. **Open Vysočina**. Švýcarský systém na devět kol. **AVE-KONTAKT**

tel.: 608 203 007

j.mazuch@avekont.cz

www.czechtour.net/cz/novinky

2. 10. 2009

Praha-Kobylisy. **Sudý pátek**. Švýcarský systém na devět kol. Tempo hry 2x5 minut na partii.

Pavel Kopta

koptap@seznam.cz

2. 10. 2009

Třicáté šesté narozeniny oslaví dvojnásobný přeborník republiky z let 1993 a 2008, český reprezentant a několikanásobný olympionik, velmistr **Vlastimil Babula**.

2. 10. 1941

Před šedesáti osmi lety zemřel v Praze český a československý reprezentant, přeborník republiky v letech 1907 a 1921, mistr **Karel Treybal**.

3. - 10. 10. 2009

Winterthur (Švýcarsko). **9. Winterthur Schachwoche**. Šachový festival obsahující několik otevřených turnajů. Švýcarský systém na devět kol. Tempo hry 100 minut na 40 tahů, poté 50 minut na 20 tahů a 15 minut na dohrání partie s přídatkem třiceti sekund za každý provedený tah.

Max Begre

max.begre@gmail.com

www.schachwoche.org

3. - 11. 10. 2009

Ohrid (Makedonie). **Evropský pohár klubových družstev**. Švýcarský systém na sedm kol. Tempo 90 minut na 40 tahů a 30 minut na dohrání s přídatkem 30 sekund za tah. Českou republiku bude

reprezentovat vicemistr republiky

1. Novoborský ŠK.

www.ecc2009.com

3. - 15. 10. 2009

Budapešť (Maďarsko). **First Saturday**. Uzavřené turnaje s možností získání titulů GM a IM na jedenáct kol. Tempo hry 120 minut na 40 tahů a 30 minut na dohrání.

László Nagy

tel.: +36-30-2301914

firstsat@hu.inter.net

www.firstsaturday.hu

4. 10. 2009

Vnorovy. **Memoriál F. Křížáka a M. Grabce**. Švýcarský systém na devět kol. Tempo 15 minut na partii.

Zdeněk Uříčář

Tel : 733 216 478

Uricar.J@seznam.cz

4. 10. 2009

Slaný. **ROPRO CUP/ Memoriál Dr. Karla Treybala**. Švýcarský systém na devět kol. Tempo 5 minut na partii.

Jan Hrdlička

tel.: 602 710 798

hrdlicka@selfnet.cz

sachy-slany.wz.cz/

6. 10. 1982

Dvacáté sedmé narozeniny oslaví jeden z nejlepších šachistů současnosti a vítěz mnoha velkých turnajů v posledních letech, arménský velmistr **Levon Aronjan**.

8. 10. 2000

Před devíti lety byl v Londýně zahájen zápas, který připravil o titul mistra světa jednoho z nejlepších šachistů v historii, Garriho Kasparova. Díky výhře 2:0 při třinácti remízách se novým světovým šampionem stal jeho krajan **Vladimir Kramnik**.

9. - 11. 10. 2009

Riezlern (Rakousko). **Casino Open**. Švýcarský systém na pět kol. Tempo dvě hodiny na 40 tahů a 30 minut na dohrání.

tel.: +49 711-486190

jlz@gmx.de

www.schach-info.de/kleinwalsertal

11. 10. 2009

Praha - Kobylisy. **Kobyliský rapid**. Švýcarský systém na šest kol. Tempo 20 minut na partii.

Pavel Kopta

koptap@seznam.cz

www.sachkobylysy.com

11. 10. 1983

Dvacáté šesté narozeniny oslaví ukrajinský velmistr a jeden z mistrů světa FIDE **Ruslan Ponomarev**.

12. 10. 1947

Před šedesáti dvěma lety se v Praze narodil československý reprezentant, mezinárodní mistr **Josef Příbyl**. Reprezentoval Československo hned na několika šachových olympiádách, v poslední době byl například členem úspěšného celku seniorů, který získal titul mistrů Evropy.

13. - 21. 10. 2009

Heviz (Maďarsko). **IN Heviz International Chess Tournament**. Švýcarský systém na devět kol. Tempo 90 minut na 40 tahů plus 30 minut na dohrání s přídatkem 30 sekund za tah.

János Rigo

tel.: (+36)20-468-1398

me-ri@t-online.hu

www.lellechess.tar.hu

Šachový týdeník

vydavatel: občanské sdružení Pražská šachová společnost, Sudoměřská 8, Praha 3 • prazska.sachova@gmail.com

šéfredaktor: Pavel Matocha (tel: 603 861 533, e-mail: pavel.matocha@gmail.com)

výkonný redaktor: Václav Pech (tel: 777 275 621, e-mail: vasek.pech@gmail.com)

editor: Aleš Kubeczka (e-mail: kubeczka@seznam.cz) • jazykový korektor: Jan Mácha

sazba a grafická úprava: Jan Reich (e-mail: honza.reich@gmail.com)